

Doporučení k infekci MERS-CoV v souvislosti s cestováním

Přeloženo a upraveno podle dokumentu „Prohlášení Výboru pro zdravotní bezpečnost Evropské unie na základě vědeckých informací Evropského střediska pro prevenci a kontrolu nemocí.“ ze dne 4. srpna 2015.

Onemocnění respiračním syndromem způsobené novým koronavirem Blízkého východu (Middle East Respiratory Syndrome Coronavirus, zkratka MERS-CoV) bylo poprvé laboratorně prokázáno u 60letého občana Saúdské Arábie v červnu 2012. Onemocnění vyvolávají koronaviry (MERS-CoV), které napadají převážně dýchací systém, ale v závažných případech mohou postihnout více orgánových systémů. Od roku 2012 bylo nahlášeno téměř 1 400 případů nákazy způsobené MERS-CoV z 26 zemí. Většina případů byla hlášena z oblasti Blízkého východu, přičemž samotná Saúdská Arábie oznámila více než 1 000 případů. Sedm evropských zemí oznámilo potvrzené případy, u všech existovala přímá nebo nepřímá souvislost s Blízkým východem.

Největší epidemie mimo Blízký východ se vyskytla v Jižní Koreji, kde návrat jedné osoby z cest po Arabském poloostrově vedl ke vzniku několika ohnisek nákazy v nemocnicích s celkovým počtem téměř 200 případů. Nákaza v Jižní Koreji se šířila především prostřednictvím nozokomiálního přenosu a přenosu na pečovatele z okruhu rodiny. Indexový případ importované nákazy byl diagnostikován dne 20. května 2015 a epidemická křivka vyvrcholila během prvního týdne v červnu. Od 4. července 2015 nebyl v Jižní Koreji hlášen žádný nový laboratorně potvrzený případ.

Existuje stále více důkazů, že hostitelským druhem MERS-CoV je velbloud jednohrbý, a že zoonotický přenos z velbloudů má významný vliv na epidemiologickou situaci na Blízkém východě. Zdá se však, že k zoonotickým infekcím dochází spíše vzácně, a téměř všechny případy u lidí, ať už na Blízkém východě nebo jinde, jsou výsledkem přenosu z nemocné osoby na osobu, které s ní byly v úzkém kontaktu, většinou ve zdravotnických zařízeních. Dosud není zcela jasné, jak se virus šíří, avšak zásadní význam má kapénková infekce a kontaminace v rámci léčebných postupů, při nichž se vytváří aerosol.

Následující prohlášení je shrnutím technických pokynů určených národním kontaktním místům v členských státech a bude přezkoumáno v závislosti na vývoji epidemie MERS-CoV.

Na základě údajů, které jsou v současné době k dispozici, je riziko, pro cestující, kteří navštíví země zasažené nákazou MERS-CoV považováno za nízké.

Jižní Korea

Protože od 4. července 2015 nedošlo v Jižní Koreji k žádnému přenosu, je riziko pro cestující nebo riziko importovaných případů považováno za zanedbatelné.

Arabský poloostrov

Riziko přenosu v Saúdské Arábii souvisí s vysokým počtem zjištěných nozokomiálních klastrů, přenosem nákazy ve zdravotnických zařízeních přetrvávajícím již déle než dva roky, podezřením na nákazy prostřednictvím nezjištěných cest přenosu v komunitě a rizikem spojeným s kontaktem s velbloudy či velbloudími produkty. V této souvislosti je riziko pro cestující na Arabský poloostrov, a zejména do Saúdské Arábie, považováno za nízké a je spojeno s kontakty se zdravotnickými zařízeními nebo se živými velbloudy či velbloudími produkty.

V souladu s nejnovějším doporučením Světové zdravotnické organizace (WHO) by země neměly v souvislosti s MERS-CoV ukládat cestovní ani obchodní omezení. Občané EU, kteří cestují do zemí, v nichž stále dochází k přenosu MERS-CoV, by si však měli být vědomi toho, že se MERS-CoV v těchto oblastech vyskytuje, a měli by dbát na řádnou hygienu rukou a potravin a na to, aby nepřišli do kontaktu s nemocnými osobami.

Osoby cestující na Arabský poloostrov by se měly vyhnout kontaktu s velbloudy, návštěvám zemědělských podniků a konzumaci nepasterizovaného velbloudího mléka, moči nebo nedostatečně tepelně upraveného masa.

U osob se zdravotními obtížemi existuje větší pravděpodobnost, že se u nich při setkání s nákazou MERS-CoV rozvine závažné onemocnění. Mezi osoby, které jsou nejvíce ohroženy závažnou infekcí způsobenou nákazou MERS-CoV patří:

- starší lidé,
- osoby trpící chronickými onemocněními, např. srdečními chorobami, onemocněním ledvin, onemocněním dýchacích cest, poruchami nervového systému či cukrovkou,
- osoby s vrozenou či získanou poruchou imunity,
- těhotné ženy.

Poutníkům do Mekky, kteří trpí zdravotními obtížemi, by mělo být doporučeno obrátit se na některého poskytovatele zdravotní péče, aby byla před rozhodnutím vykonat pouť zvážena možná rizika. Ministerstvo zdravotnictví Saúdské Arábie doporučuje pacientům s chronickými nemocemi a starším lidem, aby svou pouť odložili.

Cestujícím se zdravotními obtížemi by mělo být doporučeno, aby si před cestou vybrali důvěryhodné zdravotnické zařízení pro případ, že by během pobytu potřebovali naléhavé ošetření. Cestující, kteří potřebují lékařskou péči, by měli omezit na minimum kontakt s ostatními nemocnými osobami v daném zařízení.

Cestujícím, kteří se vrací ze všech zemí zasažených MERS- CoV se doporučuje, aby vyhledali lékařskou péči v případě, že se u nich během dvou týdnů po návratu objeví onemocnění dýchacích cest s horečkou a kašlem, a aby poskytovatele zdravotní péče informovali o svých nedávných cestách do zahraničí.